

**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Noord-Brabant

's-Hertogenbosch, 6 maart 2020

Technische vragen van de Statenfractie van de Partij voor de Dieren aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant betreffende de Uitvoeringsprogramma's Plantaardig en Eiwittransitie 2020.

Geacht college,

Met veel interesse hebben wij de Statenmededeling 'Uitvoeringsprogramma's Plantaardig en Eiwittransitie 2020' gelezen. Het betreft onderwerpen die onze fractie van groot belang acht. Vandaar dat wij graag wat meer te weten komen over bepaalde aspecten.

We lezen dat er onderzoek wordt gedaan naar biobased gewassen (spoor 1).

1. Kunt u een aantal gewassen noemen die deel uitmaken van dit onderzoek, alsmede de beoogde toepassingen van deze gewassen?

In het onderzoek wordt o.a. gekeken naar het gewas Goudsbloem waaruit olie gewonnen kan worden voor verfindustrie en voor medicinale toepassingen, het gewas Stevia als alternatieve zoetstof en voor medicinale toepassingen en het gewas Blauwmaanzaad voor medicinale toepassing (pijnstillers), oliewinning voor verfindustrie en voor voeding.

De nieuwe teelttechnieken vergen nog relatief veel onderzoek (spoor 2).

2. Is er een tijdsplan bekend?

Nee, we hebben geen concreet tijdsplan. Het is noodzakelijk dat er dichtbij de boer praktijkdemo's komen (uit bijv. kennisnetwerken), om ervaring en kennis op te bouwen en te komen tot zorgvuldige verdere introductie van deze systemen in de praktijk. Er is al een kennisnetwerk Agroforestry (sinds 2 jaar) en er is een kennisnetwerk Strokenteelt in oprichting (dit gaat 3-5 jaar lopen). Maar het opbouwen van kennis en ervaring met deze nieuwe ontwikkelingen vraagt tijd.

3. Zijn er al ondernemers bekend die werken volgens de nieuwe teelttechnieken, of is het nog onbegonnen terrein? Indien er al ondernemers mee werken; worden zij betrokken bij de onderzoeken?

Ja, een enkele teler houdt zich op experimentele basis al bezig met bijvoorbeeld strokenteelt. Wij volgen deze ontwikkelingen op de voet en nemen dit mee in de landelijke onderzoeken waar wij bij betrokken zijn.

“Eind 2019 is samen met ZLTO het project FoodLab Pulses opgestart waarin verwerkers van vegetarische producten gekoppeld zijn aan ontwerpers om tot nieuwe producten te komen van lokaal geproduceerde eiwitten om de eiwittransitie te versnellen. Dit levert concrete producten op die de verwerkers op de markt brengen” (spoor 3).

4. Zijn er naast ZLTO en de provincie nog andere partijen betrokken bij de aansturing van dit project?

Het project is voor het grootste deel gefinancierd door Stichting Doen. Zij zijn daarom ook betrokken bij de aansturing. Ook de provincies Zeeland en Gelderland zijn betrokken, net zoals telers en ontwerpers.

5. Hoe is het gekomen dat ZLTO hierbij betrokken is? Heeft ZLTO ervaring met nieuwe, plantaardige eiwitproducten?

ZLTO heeft een grote achterban van akkerbouwers, die de teelt van deze plantaardige eiwitgewassen op zich kunnen nemen. Vanwege de groeiende markt zien zij hier veel potentie in.

6. Tot hoeveel en welke middelen heeft het project de beschikking?

De totale begroting van het project bedraagt € 180.000,-.

7. Wat is de tijdsperiode van dit project?

De looptijd van het project is één jaar (van november 2019 tot november 2020).

8. Zijn er afrekenbare doelen o.i.d. gesteld? Komt er een (eind)evaluatie?

Aan het eind van het project worden de ontworpen prototypes van de producten op basis van lokaal eiwit aan het publiek getoond op de Dutch Design Week en wordt er een eindrapportage opgeleverd. De ontwerpers en verwerkers leveren per duo ten minste één product op.

Met het reeds gestarte project Groene Cirkels Circulaire Suikerbietenketen willen Suiker Unie, provincie Noord-Brabant en Naturalis Biodiversity Center de suikerbietenketen verduurzamen, met een focus op bodem, biodiversiteit en kringlooplandbouw (spoor 4).

9. Kunt u dieper ingaan over hoe de verduurzaming van de suikerbietenketen wordt aangevlogen met dit project?

Het project is eind 2019 opgestart en bestaat uit vijf cirkels. De cirkels bepalen zelf hoe het project vorm gegeven wordt door middel van een dialoog. Er wordt op dit moment gesproken met allerlei stakeholders, zoals telers, kennisinstellingen, waterschappen, natuur- en milieuorganisaties en gemeenten. Het is nu nog te vroeg om details van de projecten te kunnen geven. Hieronder een link naar de website met meer informatie:

<https://www.groenecirkels.nl/nl/groenecirkels/Groene-Cirkel-Circulaire-Suikerbietenketen.htm>

“In samenwerking met de provincies Gelderland, Overijssel, Flevoland en Zeeland en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid wordt gewerkt aan de Nationale Eiwit Strategie” (lijn 1).

10. Wat is de huidige stand van zaken van de Nationale Eiwit Strategie (lijn 1)?

Het ministerie van LNV heeft eind 2019 een projectleider eiwittransitie aangesteld. Deze informeert in juli de Kamer d.m.v. een brief. Eind 2020 komt zij met een strategie. Als provincie zijn we betrokken bij het ontwerp van deze strategie.

“De in het Uitvoeringsprogramma Plantaardig resp. Eiwittransitie geraamde kosten bedragen € 250.000 en € 200.000 in 2020.”

11. Hoe is de € 250.000 over de 4 sporen van het Uitvoeringsprogramma Plantaardig 2020 verdeelt?

Dit bedrag is gereserveerd voor het totale Uitvoeringsprogramma Plantaardig. Een aantal activiteiten ligt al vast in het Uitvoeringsprogramma, maar gedurende het jaar komen er ook nieuwe activiteiten bij. Deze worden uitgevoerd wanneer dit past binnen het programma. De verdeling is nog in ontwikkeling.

12. Hoe is de € 200.000 over de 6 lijnen van het Uitvoeringsprogramma Eiwittransitie 2020 verdeelt?

Dit bedrag is gereserveerd voor het totale Uitvoeringsprogramma Eiwittransitie. Een aantal activiteiten ligt al vast in het Uitvoeringsprogramma, maar gedurende het jaar komen er ook nieuwe activiteiten bij. Deze worden uitgevoerd wanneer dit past binnen het programma. De verdeling is nog in ontwikkeling.

Met vriendelijke groet,

Anne-Miep Vlasveld,
Partij voor de Dieren Noord-Brabant